

Вікторія ЯКИМАЩЕНКО, редактор

ДЕКЛАРАЦІЯ З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК ЗА ПІВРІЧЧЯ 2020 РОКУ: ОНОВЛЕНО ПРАВИЛА ПОДАННЯ

Акценти цієї статті:

- хто зобов'язаний подати декларацію з податку на прибуток (далі – декларація) за підсумками півріччя;
- які нововведення запроваджено для сільгосп підприємств;
- за якими правилами постійні представництва нерезидентів (далі – ППН) визначають суму прибутку в декларації та чи потрібно їм подавати Розрахунки податку на прибуток;
- у які строки слід подати декларацію і сплатити податок;
- чи доведеться відповідати платникові, якщо пошта втратить його декларацію;
- коли подання фінзвітності в електронній формі є обов'язковим.

Хто зобов'язаний подати декларацію

Подати декларацію за півріччя 2020 року зобов'язані всі нижчеперелічені підприємства, які станом на 30 червня 2020 року застосовували загальну систему оподаткування, а також підприємства, які в першій половині року втратили податковий статус неприбуткових або в II кварталі були ліквідовані, або поповнили лави неприбуткових, або перейшли на спрощенку з 01.07.20 р.

1. Підприємства – резиденти України, які отримали в 2019 році дохід у сумі більше 20 млн грн (за вирахуванням непрямих податків) (п. 137.4, пп. «в» п. 137.5 Податкового кодексу, далі – ПК).

Такі платники для визначення об'єкта оподаткування коригують фінрезультат на всі різниці, передбачені ПК (див. докладніше на с. 9 цього номера).

2. Сільгосп підприємства.

Нагадаємо, що для виробників сільгосппродукції п. 137.5 ПК передбачено річний податковий звітний період. При цьому згідно з пп. 137.4.1 ПК такий період може починатися з 1 липня минулого звітного року і закінчуватися 30 червня

поточного звітного року. Але з 01.07.17 р. і до набуття чинності Закону від 16.01.20 р. № 466-IX (далі – Закон № 466) сільгоспвиробники не могли застосовувати такий особливий звітний період, оскільки він передбачався строго для виробників сільгосппродукції, названої у ст. 209, а зазначена стаття втратила чинність з 01.01.17 р. Тому сільгоспвиробники звітували за загальними правилами, що діють для всіх платників податку на прибуток (див. наприклад Індивідуальну податкову консультацію ДПС від 06.05.20 р. № 1821/6/99-00-07-02-02-06/ІПК).

Згідно з такими правилами сільгосп підприємства, чий дохід за 2019 рік не перевищив 20 млн грн, повинні відзвітувати тільки за підсумками 2020 року, а підприємства з вищим доходом зобов'язані в 2020 році подавати декларацію щоквартально (у т. ч. і за півріччя).

Проте завдяки змінам, унесеним до ПК Законом № 466, з пп. 14.1.234, де міститься визначення сільгосппродукції, виключено посилання на гл. 1 розд. XIV (у результаті це визначення стало загальним для всіх розділів ПК), а з пп. 137.4.1 ПК виключено посилання на неіснуючу ст. 209. І тепер сільгоспвиробники знову отримали право на особливий звітний період за податком на прибуток (**з 1 липня** минулого звітного року **по 30 червня** поточного звітного року).

Увага! Усі сільгоспвиробники, які бажають перейти на такий особливий період з 01.07.20 р., повинні подати податковому органу декларацію за півріччя (див. також лист ДПС від 04.06.20 р. № 8939/7/99-00-07-02-01-07, далі – Лист № 8939).

3. Суб'єкти, що здійснюють випуск і проведення лотерей (п. 137.8 ПК).

Завважимо, що ставка податку для таких суб'єктів у 2020 році становить 28 % (п. 48 підрозд. 4 розд. XX ПК).

4. Нульовики-порушники.

Це підприємства, які в 2020 році застосовували нульову ставку податку згідно з п. 44 підрозд. 4 розд. XX ПК, але порушили умови перебування на такій ставці (наприклад, виплатили дивіденди). Такі платники в декларації повинні обкласти податком за ставкою 18 % весь прибуток, отриманий із початку звітного року.

Зверніть увагу! Декларацію ці особи подають не за своєю спеціальною формою, а за формою, загальною для всіх платників податку на прибуток (див. нижче).

5. Нерезиденти, які провадять господарність на території України через свої постійні представництва (далі – ППН).

Оновлена редакція пп. 141.4.7 ПК з 23.05.20 р. не передбачає для ППН порядку визначення прибутку на підставі складеного нерезидентом окремого балансу фінансово-господарської діяльності або шляхом спеціального розрахунку (з коефіцієнтом 0,7), як це було раніше. Тепер для ППН діють загальні правила оподаткування прибутку з таким нюансом: **обсяг оподаткованого прибутку визначається згідно з положеннями ст. 39.** Тому ДПС у Листі № 8939 рекомендує всім ППН подати за півріччя 2020 року не Розрахунки податку на прибуток за формами, затвердженими наказом Мінфіну від 13.06.16 р. № 544, а декларацію. Треба розуміти, що об'єкт оподаткування в такій декларації має бути визначений з огляду на правила зі ст. 39 ПК.

6. Платники, які з 01.07.20 р. перейшли із загальної системи оподаткування на спрощену (ЗІР, категорія 102.20.01).

При заповненні заголовної частини декларації такі платники з річним базовим звітним періодом

повинні поставити позначку в полі «Базовий звітний період квартал» (ЗІР, категорія 102.20.02).

7. Платники, ліквідовані в II кварталі 2020 року.

Згідно з роз'ясненням податківців (ЗІР, категорія 102.20.02) ці платники ставлять відповідну позначку в полі 9 заголовної частини декларації, а в полі 2 «Звітний (податковий) період» декларації зазначають базовий податковий (звітний) період, який застосовувався ними з початку року, і звітний період, у якому подається остання декларація, тобто:

- півріччя, якщо базовий звітний (податковий) період – календарний квартал;
- рік, якщо базовий звітний (податковий) період – календарний рік.

8. Неприбуткові організації – порушники.

Це організації, які в період із січня по травень 2020 року порушили вимоги пп. 133.4.1 та 133.4.2 ПК і за це були виключені з Реєстру неприбуткових установ та організацій (далі – Реєстр). У декларації за півріччя вони відображають дохід і фінрезультат від господарської діяльності, отримані за період, який починається з наступного місяця після порушення і триває до закінчення II кварталу. **Наприклад,** порушення сталося у квітні. Отже, у декларації за півріччя треба показати дохід і прибуток (збиток) за період із травня по червень включно.

Зверніть увагу! Якщо порушення сталося в червні, тоді декларація за півріччя не подається, оскільки за січень – червень неприбуткова організація відзвітує ще за старими правилами, тобто шляхом подання Звіту про використання доходів (прибутків) неприбуткової організації за формою, затвердженою наказом Мінфіну від 17.06.16 р. № 553. Правда, у такому Звіті неприбуткової організації доведеться визначити податкове зобов'язання з податку на прибуток за ставкою 18 % (пп. 133.4.3 ПК).

9. Нові неприбуткові.

Декларацію за півріччя має подати платник податку на прибуток, який у 2020 році зобов'язаний звітувати щоквартально, але в середині II кварталу отримав статус неприбуткового і був включений до Реєстру. Показники в такій декларації розраховуються за період із початку року до дати включення підприємства до Реєстру (ЗІР, категорія 102.20.02).

Ми вважаємо, що платник, який у 2020 році зобов'язаний був відзвітувати тільки за підсумками року, повинен діяти в такому самому порядку.

❓ Чи потрібно подавати піврічну декларацію фізособам-підприємцям, фізособам, які провадять незалежну професійну діяльність, платникам єдиного податку і неприбутковим організаціям, якщо вони виплатили у звітному періоді дохід нерезиденту?

Не потрібно. Пояснимо, чому це так.

З 23.05.20 р. фізособи-підприємці, незалежні професіонали і платники єдиного податку (юрособи і фізособи) є **платниками податку на прибуток у разі виплати нерезиденту доходів з українського джерела** (пп. 133.1.1 ПК). При цьому, згідно з оновленою редакцією п. 137.5 ПК, звітним періодом для таких платників є **рік**. Проте зазначена редакція п. 137.5 ПК набуває чинності тільки **01.01.21 р.** А як їм чинити в 2020 році?

Відповідь на це запитання надана в Листі № 8939. Там сказано, що вищезазвані особи, які в 2020 році виплатили нерезидентам дохід, повинні відобразити суму такого доходу і відповідну суму податку **в додатку ПН і декларації за 2020 рік**. Таким чином, за I квартал, **півріччя і три квартали 2020 року декларацію з додатком ПН зазначені особи можуть не подавати.**

Уважаємо, що **неприбутковим організаціям**, які виплатили дохід нерезиденту в півріччі 2020 року, також не потрібно подавати піврічну декларацію. Адже неприбуткові організації застосовують річний звітний податковий період. Тому декларацію з додатком ПН вони теж можуть подати тільки за підсумками 2020 року.

Подання декларації: форма і строки

Декларація за півріччя 2020 року подається за **формою, затвердженою наказом Мінфіну від 20.10.15 р. № 897 (з огляду на зміни, унесені наказом Мінфіну від 14.11.19 р. № 481).**

Для подання декларації в електронному вигляді застосовується універсальний ідентифікатор форми **J0100118**.

❓ Чи потрібно подавати «порожню» декларацію?

Згідно з вимогами ПК платник податків зобов'язаний подавати податкову декларацію за кожний звітний період за наявності показників,

що підлягають декларуванню (п. 49.2 ПК). Іншими словами, якщо таких показників у звітному періоді немає, то і декларацію (навіть із прочерками) подавати не потрібно.

Проте ми все ж таки **рекомендуємо** платникам, які не хочуть вступати у спір із контролюючим органом, подати порожні декларації разом із фінзвітністю в установлені строки.

Порядок і строки подання декларації та сплати податку

Згідно із загальним правилом квартальну декларацію потрібно **подати протягом 40 календарних днів** (далі – к. д.) після закінчення кварталу, а **сплатити** задекларований податок – **протягом 10 к. д.** після закінчення строку, передбаченого для подання декларації (пп. 49.18.2, п. 57.1 ПК). При цьому якщо останній день строку подання декларації та/або строку сплати податку припадає на вихідний або святковий день, то останнім днем такого строку вважається операційний (банківський) день, що настає за вихідним або святковим днем (п. 49.20, оновлений п. 57.1 ПК).

Таким чином, декларацію за півріччя 2020 року потрібно подати не пізніше 9 серпня. Але це неділя. Тому **граничний термін подання переноситься на 10 серпня (понеділок).**

Декларацію з усіма обов'язковими реквізитами (вони зазначені в п. 48.3, 48.4 ПК) платник може подати до органу ДПС (п. 49.3 ПК):

- або через уповноважену особу;
- або **поштою** з повідомленням про вручення й описом вкладення. Причому відправити лист треба не пізніше ніж за 5 днів до закінчення строку подання декларації, встановленого ПК, тобто **не пізніше 4 серпня, це вівторок** (п. 49.5 ПК). **Зверніть увагу:** з 23.05.20 р. платник не звільняється від відповідальності за неподавання або несвоєчасне подання декларації, якщо лист із декларацією загубиться або зіпсується з вини оператора поштового зв'язку (п. 49.6 ПК);
- або засобами електронного зв'язку в електронній формі. Цей спосіб подання обов'язковий для середніх і великих платників (п. 49.4 ПК). При цьому, згідно з оновленим п. 49.3 ПК, електронна декларація, що не містить достовірних обов'язкових реквізитів, не буде прийнята контролюючим органом.

Сплатити задекларований податок на прибуток потрібно **не пізніше 19 серпня (середа).**

Важливий нюанс! Сплатити задекларований податок у встановлений строк потрібно буде навіть у тому випадку, якщо платникові відмовлять у прийнятті декларації.

Фінзвітність і декларація

Фінзвітність є додатком **ФЗ** до декларації та її невід'ємною частиною (п. 46.2 ПК). Тому без фінзвітності декларацію у платника не приймуть.

Зверніть увагу! Згідно з оновленим п. 49.4 ПК платники, які подають декларацію в електронній формі, зобов'язані і фінзвітність подавати в електронній формі.

Завважимо, що коли фінзвітність заздалегідь подається до органів статистики за допомогою автоматизованої системи «єдине вікно» (за півріччя – **не пізніше 25 липня**), то податківці автоматично отримують доступ до такої звітності. Тому вони рекомендують платникам подавати декларацію тільки після отримання квитанції про прийняття фінзвітності. Тоді, напевно, вважатиметься, що декларація подана разом із фінзвітністю.

А якщо фінзвітність уже буде подана до органу статистики, але до моменту подання декларації в такій фінзвітності будуть виявлені помилки?

У такому разі платникові потрібно скласти нову фінзвітність з урахуванням виправлень і направити її з електронним ідентифікатором **J** податковому органу разом із декларацією (наприклад, через електронний кабінет або М.Е.doc.).

ВИСНОВКИ

Згідно із загальним правилом декларацію з податку на прибуток за півріччя 2020 року потрібно подати **не пізніше 10 серпня (це понеділок)**, а сплатити задекларований податок – не пізніше 19 серпня (середа).

Вікторія ЯКИМАЩЕНКО, редактор

ЯК ЗАСТОСОВУВАТИ НОВИЙ ПРИБУТКОВИЙ КРИТЕРІЙ ДЛЯ КОРИГУВАННЯ ФІНРЕЗУЛЬТАТУ В 2020 РОЦІ?

Акценти цієї статті:

- у якому розмірі встановлено новий критерій доходу для застосування різниць;
- як застосовувати критерій у 2020 році платникам з різним рівнем доходу;
- як учинити, якщо відмова від застосування коригувань на різниці не вигідна платникові.

Було 20, стало 40

Законом від 16.01.20 р. № 466-IX з 23.05.20 р. оновлено редакцію пп. 134.1.1 Податкового кодексу (далі – ПК). Тепер платники, у яких річний дохід від будь-якої діяльності (за вирахуванням

непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку, за останній річний звітний (податковий) період не перевищує **40 млн грн** (було – 20 млн грн), можуть не коригувати бухгалтерський фінрезультат на різниці, передбачені розд. III ПК (крім різниці в сумі податкових збитків минулих років).